

Kultuuripärandi digimisest

Dokumenteerimise ja digiteerimise osakond
Ennistuskoda Kanut



Digitegevuse alusdokumendid

Muuseumiseadus, vastu võetud 19.06.2013

Arengukava „Digitaalne kultuuripärand 2011-2016“

„Digitaalne kultuuripärand 2011-2016“ Tegevuskava 2012

Muuseumide arengukava aastani 2030

Arengudokument 2007-2012, Ennistuskoda Kanut, digiteerimise kompetentsikeskus.



VALIK, ETTEVALMISTAMINE

Oluline teada:

- Digimise eesmärk (säilitamine, kogude korrastamine, kirjastamine, näitus, online koolitusmaterjal...)
- Objekti kohta (kultuuriväärtus, unikaalsus, seisund, mõõtmed, kataloogimise ja kirjeldamise tase, õiguslikkus)
- Digivalmiduse hindamine vastavalt objekti iseärasustele ja digimise tehnilistele võimalustele.
- Osadest koosnevate objektide ja kollektsioonide puhul vaja teada mida digida, mida mitte
- Tehniliste küsimuste puhul konsulteerida digimise ekspertiga



Digivalmidus

- Saatedokumendid (akt, tabel loeteluga)
- Digimise eesmärk (säilitamine, näitus, kirjastamine jne.)
- Kataloogitud, kirjeldatud
- Puhastatud, konserveeritud
- Ümbristatud, pakendatud



Näide digivalmiduse kooskõlastamisest

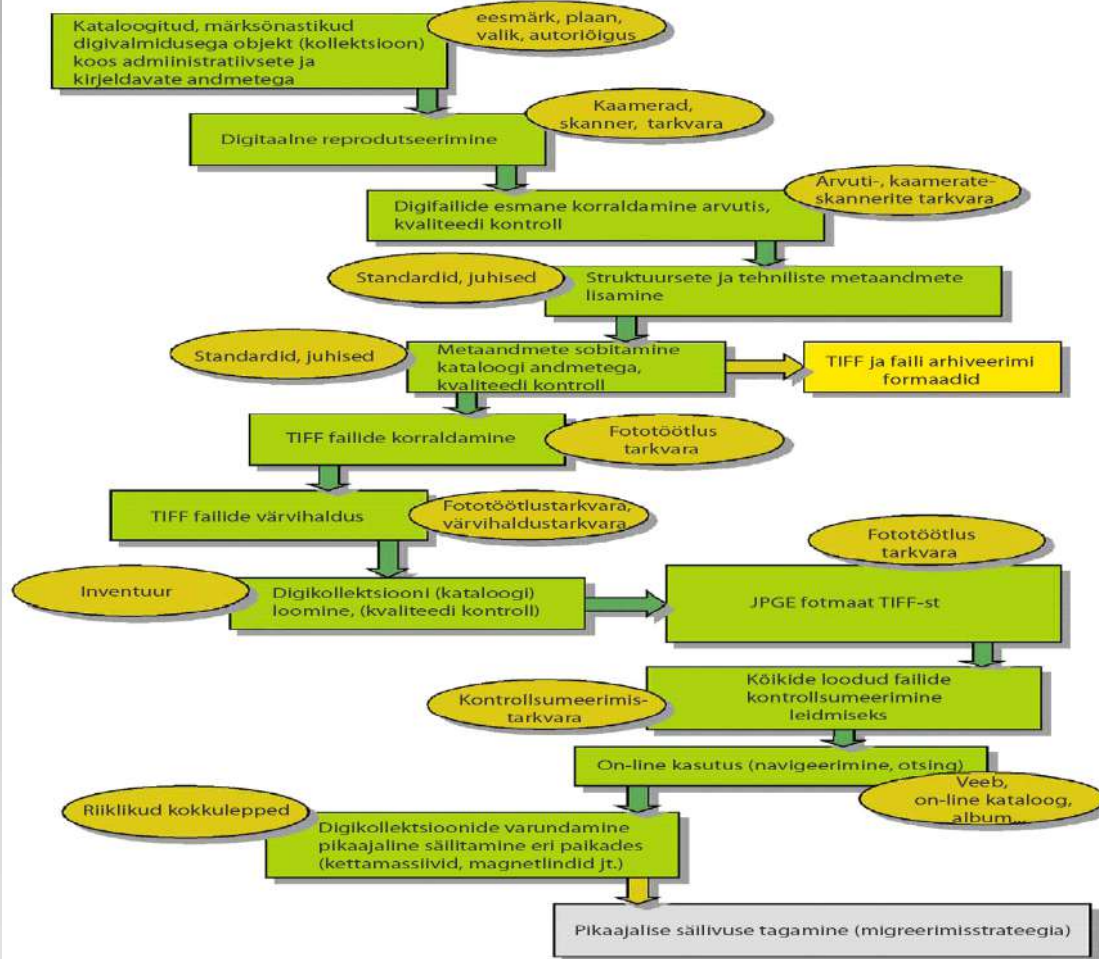
Digiteerimisvalmidus tähendab, et arhivaal on nõ minimaalsel tasemel konserveeritud Selles võib vastavalt pärgamendi füüsilisele seisukorrale sisalduda puhastamine tolmust jm mustusest ning vajadusel deformeerunud või kokkumurdejoontega pärgamentide sirutamine nende niisutamise ja pressimise teel.

Digiteerimisvalmidusega arhivaalideks saab lugeda neid arhivaale:

- Projektis digiteeritavate arhivaalide loetelu on esitatud Kanutile täisloendina ehk tabeli kujul vastavalt näidisele (RA tabel).
 - Pärgamentide puhul, mille mõned osad ei vaja digimist, tuleb tabelis teha vastav märkus.
- Pärgamendil esitatud tekst on loetav, mitteloetavus võib olla neil juhtudel, kui mitteloetavuse põhjusteks on kahjustused, mida ei saa konserveerimisel parandada (augud, rebendid teksti kulumine jne.).
- Turvalise transpordi ja käsitlemise jaoks on pärgament koos selle juurde kuuluvate osadega on vastavalt nõuetele karbistatud ja karbis toestatud.
- Pärgamendi tasapinnalisuse erinevus üle pinna ei ületa 2,5cm.



Kultuuripärandi digiteerimine



Soovitused

Digiteeritava materjali valiku kriteeriumite määratlemine varases faasis

Digiteerimise eesmärkide ja vajadustemääratlemine – kas suurendada ligipääsu, toetada säilitustegevust või mõlemat

Tehniliste nõuete määratlemine digiteerimise läbiviimiseks;

Digiteerimine koostöös eriala spetsialistidega;

Digiteerimine viisil, mis võimaldab kasutada tulemit mitmel erineval viisil, originaal faili (master faile) säilitamine sobilikul meedial;

Kasutuskoopiad on loodud originaal failist



Peamised digiteerimise eesmärgid

Juurdepääsu parendamine

Digiteerimine võimaldab suurendada laialdasemat ligipääsu materjalidele

Uute ligipääsu- ja kasutusvõimaluste loomine

Teenuste parendamine

Enam kasutatavate kogude digiteerimine annab kohest tulemust

Säilitustegevusega seotud digiteerimine

Haruldane /unikaalne objekt

Pidev kasutamine

Õrnad objektid, kasutamiseks ebasobiv



Digiteerimistöö eesmärk on talletada allikmaterjalist võimalikult palju informatsiooni vältida vajadust uuesti digiteerida

Parim võimalik kvaliteet arvestades digiteeritavat materjali ja olemasolevaid tehnilisi võimalusi



Digiteerimise läbiviimine

Originaalobjekti omadused

Objekti seisund

Nõuded originaalide käsitlemiseks

Tehnika valik

Resolutsiooni valik

Biti sügavus

Kujutise töötlus

Test digiteerimine

Kvaliteedi kontroll



Digitaalne säilitamine

Siduda digitaalne säilitamine ja organisatsiooni eesmärgid

Määratleda digitaalse säilitamise nõuded/poliitika enne digiteerimise alustamist

Lähtuda olemasolevatest standarditest ja hea praktika tavadest

Vältida sõltuvust tarkvarast

Kataloogimine – sidumine digiteeritud materjaliga

Pikaajaliseks digitaalseks säilitamiseks sobiliku lahenduse loomine/leidmine



Juhised, standardid





